(सर्व कायदेशीर अथवा न्यायालयीन विवादासाठी या आदेशाचा इंग्रजी अनुवाद अधिग्राह्य धरण्यात येईल.)

<u>वनजमीन-गडचिरोली</u>

वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत पोलीस उपकेंद्राच्या बांधकामासाठी मौ.झिंगानूर, ता.सिरोंचा, जि.गडचिरोली येथील ०.९७ हे. वनजमीन वळती करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग

शासन आदेश क्रमांकः एफएलडी- २०१८/प्र.क्र.१३१/फ-१०

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२

दिनांक: २६.०८.२०१९

<u>वाचा</u> :-

१) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र. कक्ष-१७/एन सी/आय/आय डी-२९०८/१८-१९, दि.२७.०२.२०१८.

२) महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय समक्रमांक, दि.०६.०८.२०१८.

३) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र. कक्ष-१७/नोडल सेल/१७-१/आय. डी.१२३१२/४१९/२०१८-१९, दि.१७.०६.२०१९.

<u>प्रस्तावना</u> :-

पोलीस अधीक्षक, गडचिरोली यांनी पोलीस उपकेंद्राच्या बांधकामासाठी मौ.झिंगानूर, ता.सिरोंचा, जि.गडचिरोली येथील वनजमीन वळतेकरणाचा प्रस्ताव वन विभागास सादर केला होता. सदर प्रस्तावास वरील अ.क्र.२ येथील शासन निर्णयान्वये तत्वत: मंजूरी देण्यात आली आहे. त्यातील अटींची पूर्तता केल्यानंतर या प्रस्तावास अंतिम मंजूरी देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. **शासन आदेश :-**

१. भारत सरकारच्या आदेश क्र.एफ.नं.११-९/९८/एफसी, दि.१३.०५.२०११ आणि दि.१६.०६.२०११ अन्वये राज्यांना दिलेल्या अधिकाराचा वापर करून, महाराष्ट्र शासनाने, वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८०, कलम-२ (ii) अंतर्गत पोलीस उपकेंद्राच्या बांधकामासाठी मौ.झिंगानूर येथील वनजमीन वळती करण्याबाबत अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी संदर्भीय पत्र क्र.१ अन्वये सादर केलेल्या प्रस्तावास तत्वत: मंजूरी प्रदान केली होती.

२. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी वरील अ.क्र.३ येथील पत्रान्वये वरील तत्वत: मंजूरी आदेशातील अटींचा अटीपूर्तता अहवाल शासनास सादर केला आहे. सदर अटीपूर्तता अहवाल विचारात घेऊन, केंद्रीय पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालयाद्वारे प्रसिध्द करण्यात आलेल्या Handbook of Guidelines for effective and transparent implementation of the provisions of Forest (Conservation) Act, 1980 मधील

प्रकरण क्र. ४, परि. ४.१ (b) आणि ४.४.१ (l) मधील तरतूदीनुसार राज्यांना दिलेल्या अधिकारांचा वापर करुन, शासन याद्वारे, वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८०, कलम-२ (ii) अंतर्गत मौ.झिंगानूर, ता.सिरोंचा, जि.गडचिरोली येथील ०.९७ हे. संरक्षित वनजमीन वळतीकरण्याबाबत अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी संदर्भीय पत्र क्र. १ अन्वये सादर केलेल्या प्रस्तावास अंतिम मंजूरी देत आहे. वळतीकरणासाठी प्रस्तावित वनजमिनीचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे:-

अ.क्र.	कामाचे स्वरूप	गाव	स. नं.	कक्ष क्र.	क्षेत्र (हे.)	वैधानिक दर्जा
१.	प्रशासकीय इमारत	झिंगानूर	१४४	४	०.१६	संरक्षित वन
२.	स्टाफ क्वार्टर्स				०.३२	
३.	मोर्चा, बंकर, पी. टी. ग्राऊंड				०.२५	
४.	मोकळी जागा				०.२४	
	एकूण क्षेत्र (हे.)				**०.९७**	

३. **<u>सदर अंतिम मंजूरी खालील अटींच्या अधीन राहून देण्यात येत आहे</u> :-**

१) वनक्षेत्राचा वैधानिक दर्जा बदलणार नाही.

२) प्रस्तावामध्ये ज्या प्रयोजनासाठी वनजमीन मागणी केलेली आहे त्याव्यतिरिक्त कोणत्याही प्रयोजनासाठी वनजमिनीचा वापर करता येणार नाही.

३) प्रकल्प यंत्रणेस केंद्र शासनाच्या नवीन मार्गदर्शक सूचनांनुसार / सुधारित दरानुसार नक्त वर्तमान मूल्याची रक्कम अदा करावी लागेल.

४) प्रकल्पाचे काम करतेवेळी मजूर व इतर कर्मचारी यांचेकडून वनक्षेत्रातील वनस्पती व प्राणी यांना हानी पोहचणार याची जबाबदारी प्रकल्प यंत्रणेची राहील.

५) प्रकल्पासाठी पर्यावरणविषयक मंजूरीची आवश्यकता असल्यास प्रकल्प यंत्रणा सदर मंजूरी प्राप्त करून घेईल.

६) विविध अधिनियम व त्याअंतर्गत तयार केलेले नियम व मार्गदर्शक सूचनांचे पालन करणे आवश्यक राहील.

७) केंद्रीय पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालयाद्वारे प्रसिध्द करण्यात आलेल्या Handbook of Guidelines for effective and transparent implementation of the provisions of Forest (Conservation) Act, 1980 मधील प्रकरण क्र. ४ मधील अटी, शासनाच्या तत्वत: व अंतिम मान्यतेच्या आदेशातील अटी, शासनाने वेळोवेळी विहित केलेल्या अटी, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांना आवश्यक वाटतील अशा अटींची पूर्तता प्रकल्प यंत्रणा करेल याच्या अधीन राहून ही अंतिम मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे. सदर अटींचे पालन करणे प्रकल्प यंत्रणेस बंधनकारक असेल.

८) प्रकल्प यंत्रणेने उपरोक्त अटींची पूर्तता केल्यानंतर मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.), गडचिरोली हे वरील पूर्तता झाल्यानंतर प्रत्यक्षात वनजमिन वळतीकरणाची कार्यवाही करतील.

९) वर नमूद केलेल्या सर्व अटींचे प्रकल्प यंत्रणा अनुपालन करेल याची मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.), गडचिरोली हे खात्री करतील व याबाबतचा अहवाल वेळोवेळी अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांना सादर करतील.

१०) वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० व त्याअंतर्गत केलेले नियम आणि मार्गदर्शक सूचना व या आदेशातील अटींपैकी कोणत्याही अटींचे अनुपालन न करणे हे वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० चा भंग ठरेल आणि त्याप्रमाणे याबाबत वैधानिक कारवाई करण्यात येईल. उपरोक्त अटींपैकी कोणत्याही अटींचे अनुपालन न केल्यास (non-compliance) संबंधित मुख्य वनसंरक्षक / उपवनसंरक्षक वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत दि.२५.१०.१९९२ रोजी निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनांतील कलम १.९ नुसार अहवाल राज्य शासनामार्फत उप महासंचालक-वने (केंद्रीय), पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, क्षेत्रिय कार्यालय, पश्चिम-मध्य क्षेत्र, भारत सरकार, नागपूर यांना सादर करतील.

सदर शासन आदेश महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संकेताक २०१९०८२६१३१६१०६२१९ असा आहे. हा शासन आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

VIRENDRA RAMBAHAL TIWARI

Digitally signed by VIRENDRA RAMBAHAL TIWARI
DN: CN = VIRENDRA RAMBAHAL TIWARI, C = IN, S = Maharashtra, O = GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, OU = FOREST DEPARTMENT
Date: 2019.08.26 13:25:24 +05'30'

(वीरेन्द्र तिवारी)

अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (मंत्रालय)

<u>प्रत :-</u>

१. सचिव, पर्यावरण, वन आणि जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली.
२. उप महासंचालक-वने (केंद्रीय), पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, क्षेत्रिय कार्यालय, पश्चिम-मध्य क्षेत्र, भारत सरकार, नागपूर.
३. अपर मुख्य सचिव (गृह), मंत्रालय, मुंबई.
४. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
५. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
६. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
७. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षकव मु.का.अ (महा-कॅम्पा), नागपूर.
८. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (संधारण), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
९. विभागीय आयुक्त, नागपूर.
१०. मुख्य वनसंरक्षक (वन संवर्धन), नागपूर.
११. मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.), गडचिरोली.
१२. जिल्हाधिकारी, गडचिरोली.
१३. उपवनसंरक्षक, सिरोंचा.
१४. पोलीस अधीक्षक, गडचिरोली.
१५. निवडनस्ती (फ-१०).

२. जिल्हाधिकारी, गडचिरोली व उपवनसंरक्षक, सिरोंचा यांना निर्देशित करण्यात येते की, वरील आदेशाची प्रत स्थानिक संस्था, पंचायत, नगरपालिका, नगरपरिषद आणि संबंधित शासकीय कार्यालयांचे प्रमुख यांना पाठविण्यात यावी. तसेच त्यांनी वरील आदेश त्यांच्या कार्यालयातील सूचना फलकावर तसेच वरील कार्यालय प्रमुखांच्या सूचना फलकावर सर्वसामान्य जनतेच्या माहितीसाठी प्रदर्शिले जातील याची खात्री करावी.

३. पोलीस अधीक्षक, गडचिरोली यांना निर्देशित करण्यात येते की, वन मंजूऱ्यांचे सर्व आदेश, सर्व्हे क्र., गट क्र. त्यांचे प्रत्येकाचे क्षेत्र आणि वैधानिक दर्जा इ. सह आणि शासनाने मान्यतेच्या आदेशात घातलेल्या अटी व संरक्षित बाबी यांच्यासह एक स्थानिक भाषेतील व एक इंग्रजी भाषेतील प्रसिध्द अशा दोन दैनिक वृत्तपत्रात प्रसारित करावेत व त्याची प्रत मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.), गडचिरोली व उप वनसंरक्षक, सिरोंचा यांना सादर करण्यात यावी.

४. स्थानिक स्वराज्य संस्था, पंचायत, नगरपालिका, नगरपरिषद आणि संबंधित शासकीय कार्यालयांचे प्रमुख यांना निर्देशित करण्यात येते की, आदेशांची प्रत मिळाल्यापासून ३० दिवसापर्यंत सदर आदेश सूचना फलकावर प्रदर्शित करावे.

<u>Forest Land-Gadchiroli.</u>

Diversion of 0.97 ha. Forest Land under Forest (Conservation) Act, 1980 for Construction of Sub Police Station at Zinganoor, Tal-Sironcha, Dist-Gadchiroli.

Government of Maharashtra

Revenue and Forest Department

Government Order No.: FLD-2018/CR-131/F-10

Mantralaya, Mumbai - 400 032

Date: 26.08.2019

<u>Reference:</u>-

1. Additional Principal Chief Conservator of Forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur's letter No. Desk-17/NC/I/ID-2908/18-19, Dated 27.02.2018.
2. Revenue and Forest Department, Government of Maharashtra, Govt. Resolution Even No. Dated 06.08.2018.
3. Additional Principal Chief Conservator of Forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur's letter No. Desk-17/Nodal Cell/17-1/I.D-12312/419/2018-19, Dated 17.06.2019.

<u>Preamble: -</u>

Superintendent of Police, Gadchiroli has submitted a proposal for diversion of 0.97 ha. Forest Land under Forest (Conservation) Act, 1980 for Construction of Sub Police Station At-Zinganoor, Tal-Sironcha, Dist-Gadchiroli to the Forest Department. Government of Maharashtra, vide its Government Resolution referred at Sr.No.2 above has granted 'in-principle' approval to that proposal. After complying with the conditions laid down in the order of 'in-principle' approval, it was under consideration of the Government to grant ' final / formal approval' to the above diversion.

Resolution: -

1. In exercise of powers delegated to the State Governments, vide Government of India's order no. F.No.11-9/98/FC, dated 13.05.2011 and dated 16.06.2011, Government of Maharashtra has granted 'in-principle' approval to the forest land diversion proposal for construction of Sub Police Station at Zinganoor which was submitted by Additional Principal Chief Conservator of Forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur, vide his letter referred at Sr.No.1.

2. Additional Principal Chief Conservator of Forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur, vide letter referred at Sr.No.3 has submitted a compliance report of the conditions mentioned in 'in-principle' approval. After careful consideration of the compliance report and in exercise of powers delegated to the State Governments, vide MOEF&CC, Government of India's *Handbook of Guidelines for effective and transparent implementation of the provisions of Forest (Conservation) Act, 1980, Chapter-4, Para-4.1 (b) & 4.4.1 (l),* This Government is pleased to grant **'Final / Formal approval'** to the proposal submitted by Additional Principal Chief Conservator of Forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur vide letter referred at Sr. No. 1, for diversion of 0.97 ha. Protected Forest Land under section 2 (ii) of the Forest (Conservation) Act, 1980, for Construction of Sub Police Station at-Zinganoor, tal-Sironcha, dist-Gadchiroli.

The details of land proposed for diversion are as follows:-

Sr. No.	Item Work Purpose	Village	Survey No.	Compt. No.	Area (ha.)	Legal Status
1.	Administrative Building	Zinganoor	144	4	0.16	Protected Forest
2.	Staff Quarters				0.32	
3.	Morcha Other Security purpose like bunkers and PT ground				0.25	
4.	Open Space				0.24	
	Total Area (ha.)				**0.97**	

3. **This sanction is issued subject to the following conditions-**

1. The legal status of the land required will remain unchanged.
2. The forest land shall not be used for any purposes other than specified in the project.
3. The User Agency will defray the additional / revised cost of Net Present Value of Forest land as per the latest Guideline of Government of India.
4. It will be the responsibility of the User Agency to ensure that the labour's, staff engaged in construction activity do not damage nearby forest flora and fauna.
5. The User Agency will obtain Environment Clearance, if required.
6. Provisions of all Acts, Rules made there under and guidelines applicable to the project shall have to be strictly followed.
7. This sanction is granted subject to the compliance of the conditions mentioned in MOEF&CC, Government of India's *Handbook of Guidelines for effective and transparent implementation of the provisions of Forest (Conservation) Act, 1980, Chapter-4*, conditions mentioned in 'in-principle' approval letter, any other conditions stipulated by Government time to time and conditions imposed by Principal Chief Conservator of Forests (Head of Forest Force), Maharashtra State, Nagpur, if any. It is mandatory to the User Agency to comply all these conditions.
8. The actual diversion of forest land shall be effected by the Chief Conservator of Forests (T), Gadchiroli after compliance of all the conditions by the User Agency.
9. The Chief Conservator of Forests (Territorial), Gadchiroli shall ensure the strict compliance of the conditions by the User Agency and he will furnish the report in this regard to Additional Principal Chief Conservator of Forests and Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur from time to time.
10. Non-compliance of any of the conditions mentioned in this order and Rules and Guidelines made / issued under Forest (Conservation) Act, 1980, shall amount to violation of Forest (Conservation) Act, 1980 and action would be taken accordingly. In case of non-compliance of any of the above conditions, the concerned Chief Conservator of Forests / Deputy Conservator of Forests shall report through the State Government to Deputy Director General of Forests (Central), Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, Regional Office (WCZ), Ground Floor, East Wing, New Secretariat Building, Civil lines, Nagpur as per procedure laid down in the clause 1.9 of guidelines on 25.10.1992 under the Forest (Conservation) Act, 1980.

This Government Order of Maharashtra Government is available at the website www.maharashtra.gov.in with Reference no. 201908261316106219 This Government Order has been signed digitally.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra.

VIRENDRA RAMBAHAL TIWARI

Digitally signed by VIRENDRA RAMBAHAL TIWARI
DN: CN = VIRENDRA RAMBAHAL TIWARI, C = IN, S = Maharashtra, O = GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, OU = FOREST DEPARTMENT
Date: 2019.08.26 13:25:40 +05'30'

(Virendra Tiwari)
Additional Principal Chief
Conservator of Forests (Mantralaya)

Copy to :

1. Secretary, Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, New Delhi.
2. Deputy Director General of Forests (Central), Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, Regional Office (WCZ), Ground Floor, East Wing, New Secretariat Building, Civil lines, Nagpur.
3. Additional Chief Secretary (Home), Mantralaya, Mumbai.
4. Principal Chief Conservator of Forests (Head of Forest Force), Maharashtra State, Nagpur.
5. Principal Chief Conservator of Forests (Wildlife), Maharashtra State, Nagpur.
6. Additional Principal Chief Conservator of Forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur.
7. Additional Principal Chief Conservator of Forests &C.E.O (Maha-CAMPA), Nagpur.
8. Additional Principal Chief Conservator of Forests (Conservation), Maharashtra State, Nagpur.
9. Divisional Commissioner, Nagpur.
10. Chief Conservator of Forests (Forest Conservation), Nagpur.
11. Chief Conservator of Forests (T), Gadchiroli.
12. Collector, Gadchiroli.
13. Deputy Conservator of Forests, Sironcha.
14. Superintendent of Police, Gadchiroli.
15. Select File (F-10).

2. Collector, Gadchiroli and Deputy Conservator of Forests, Sironcha are hereby directed to forward the copy of this Order to concerned Heads of Local Bodies, Panchayats, Municipal Bodies in addition to the relevant offices of the Government and they shall also ensure the display of this order on their notice board as well as on the notice board of local self-government bodies for the information of general public.

3. Superintendent of Police, Gadchiroli is hereby directed that he should publish the entire Order of forest clearances granted in verbatim along with the details of Survey No., Gut No., area and legal status of each Survey, Gut No. etc. and along with the conditions and

safe guards imposed by the Government while granting forest clearances in two widely circulated daily newspapers, one in vernacular language and other in English language and submit the copies of newspapers to Chief Conservator of Forests (Territorial), Gadchiroli & Deputy Conservator of Forests, Sironcha.

4. Heads of Local Bodies, Panchayats and Municipal Bodies in addition to the relevant offices of the Government are hereby directed to display the same on their notice board for 30 days from the date of receipt for the information of general public.